

Nr. 153 din 29 aprilie 2024

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare
cancelaria@maia.gov.md
viorica.turcanu@maia.gov.md
Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

repetat II la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii (număr unic 1061/MAIA/2023)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 10-05/1184 din 16.02.2024 de avizare repetată II a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii (număr unic 1061/MAIA/2023), [în continuare – proiectul].

CALM a analizat prevederile proiectului prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă:

- Constituția Republicii Moildova;
- Acordul de Asociere între Republica Moldova, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora (Capitolul Pescuitul și politica maritimă);
- Codul civil;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea apelor nr. 272/2011;
- Legea nr. 395/2006 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării și la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării;
- Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
- Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura;
- Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor;
- Hotărârea Guvernului nr. 435/2010 privind aprobarea Regulilor specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală;
- Hotărârrii Guvernului nr. 610/2023 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru pește și produsele din pește;
- Hotărârea Guvernului nr. 955/2018 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră;

- Hotărârea Guvernului nr. 814/2017 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru.

3. Constatări și propuneri:

Proiectul nu corespunde cu „Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor”, în care după prima avizare, este consemnat faptul că au fost acceptate propunerile CALM și introduse îmbunătățirile, iar în versiunea prezentată deja acestea au fost excluse, fără a se consemna în Tabelul de sinteză excluderea și motivul excluderii.

Este regretabil că autorul proiectului a încălcat prevederile legale, A MIMAT PROCESUL în materie de consultări publice și de avizare cu autoritățile reprezentative ale APL, și a mers pe o impunere a redacției unui numit expert din străinătate care cu desăvârșire nu cunoaște realitatea din sectorul pescuitului și acvaculturii din Republica Moldova. Iar această realitate atestă că sectorul pescuitului și acvaculturii al economiei naționale este unul din cele mai puțin dezvoltate, mult sudezvoltat chiar în comparație cu situația din perioada sovietică. Mai mult, această impunere a viziunii expertului din străinătate este una nocivă dezvoltării sectorului, pentru că **proiectul nu conține, cu excepția unor prevederi declarative, stimulente și măsuri reale pentru dezvoltarea sectorului.**

Fară asemenea măsuri de impulsione și dezvoltare a pescuitului și acvaculturii și în condițiile lipsei resurselor maritime, **proiectul este o simplă bifare a „armonizării la legislația UE”,** dar și un prilej de satisfacție a concurențelor eventuali de pe piața externă în domeniu. În acest sens, este mai bine deja de plasat acest domeniu în programul viitor de negocieri în procedura de aderare la UE.

Având în vedere capacitatea limitată a Republicii Moldova de a practica pescuitul în apele extrateritoriale, inclusiv ale Uniunii Europene, reamintim că, **în mod nejustificat, în proiect se acordă o atenție scăzută acvaculturii, care trebuie stimulată și dezvoltată în bazinele naturale ale Republicii Moldova** pentru dezvoltarea pieței produselor de acvacultură. În acest sens, **sunt necesare măsuri de promovare a acvaculturii, inclusiv prin amplasarea vivierelor flotabile în bazinele naturale,** soluții moderne de creștere intensivă a peștelui, care este cea mai reală posibilitate de a asigura economia națională (implicit populația) cu aceste produse.

Considerăm că în redacția actuală, proiectul **nu este unul just și echitabil Republicii Moldova,** respectiv, contravine statuărilor Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, adoptată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982. Este foarte probabil că acest proiect să stagneze starea actuală precară în domeniu, chiar și în perspectivă medie.

La aderarea Republicii Moldova la Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, adoptată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, adoptat la New York la 28 iulie 1994, s-a făcut următoarea declarație:

„Ca țară fără litoral și geografic dezavantajată, având ieșire la o mare săracă în resurse piscicole, Republica Moldova afirmă necesitatea dezvoltării cooperării internaționale în domeniul valorificării resurselor piscicole din zonele economice, **pe baza unor acorduri juste și echitabile,** care să asigure accesul țărilor din această categorie la resursele piscicole și la alte resurse naturale din zonele economice ale altor regiuni sau subregiuni”.

În acest sens, este plauzibilă **amânarea** transpunerii legislației UE în domeniu (prin acest proiect), **pentru a negocia mai întâi** anumite aspecte care să ofere **condiții mai favorabile Republicii Moldova,** inclusiv din perspectiva declarației menționate. **Solicităm autorităților statale abilitate să examineze minuțios această opțiune.**

Pentru dezvoltarea activității de acvacultură, satisfacerea populației cu produse piscicole de calitate și în general creșterea economică sustenabilă, este necesară stimularea acesteia prin măsurile posibile, inclusiv la nivel de Guvern. Părți de cursuri de apă pot fi utilizate în acest scop și sunt suficiente, de aceea trebuie încurajată inițiativa de dezvoltare a acvaculturii, având în vedere și situația deficitară a pieții actuale de produse piscicole.

Capacitatea limitată a Republicii Moldova de a practica pescuitul în apele extrateritoriale, inclusiv ale Uniunii Europene, impune accente sporite pe acvacultură, dezvoltarea pieței produselor de acvacultură fiind cea mai reală posibilitate de a asigura economia națională (și populația) cu produse de pește.

Reamintim, că anterior autorul proiectului a acceptat propunerea CALM (în versiunea actuală deja exclusă, fără a se consemna faptul și motivul în Tabelul de sinteză), ca **„Autoritățile administrației publice centrale și locale să încurajeze operatorii din sectorul acvaculturii în ceea ce privește accesul la ape și spații din bazinele naturale, inclusiv prin amplasarea de viviere flotabile pentru creșterea intensivă a peștelui potrivit celor mai bune practici în domeniu”**.

Mai propunem, ca în scopul stimulării activității de acvacultură, părțile sau segmentele cursurilor de apă necesare pentru amplasarea vivierelor flotabile, să se poată transmite (cu acordul Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”) în locațiune solicitanților prin negocieri directe, cu excepția cazurilor în care pentru aceiași parte sau același segment vor exista mai multe solicitări și va fi obligatorie adjudecarea dreptului de locațiune prin licitație publică.

Din considerentele menționate, CALM solicită revizuirea proiectului în conformitate cu legislația, cu interesele naționale ale Republicii Moldova, a comunităților locale și a cetățenilor și nu susține acest proiect.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. Igor Cristal, expert CALM

igor.cristal@calm.md